

De Twaalf Discipelen

Les 4/13: Johannes

<http://www.middletonbiblechurch.org/12disc/12dis.htm>

NL: <http://www.verhoevenmarc.be/apostelen.htm>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V. Update 18-01-2016

Door wat we geleerd hebben in Les 3 zouden we al enkele dingen over Johannes kunnen weten. Wie was de broer van Johannes (Mattheüs 4:21)? Jakobus. Als we aannemen dat Jakobus de oudere broer was, dan was Johannes de jongere broer (Mattheüs 4:21; 10:2). Wie was de vader van Johannes (Mattheüs 4:21)? Zebedeüs. Wat was het beroep van Johannes (Mattheüs 4:21)? Hij was een visser.

Verwar de apostel Johannes niet met een andere belangrijke man die ook Johannes heette (zie Johannes 1:6). De Johannes genoemd in Johannes 1:6 is JOHANNES DE DOPER. Hier zijn de belangrijkste verschillen tussen deze twee mannen:

JOHANNES DE DOPER	JOHANNES DE APOSTEL
Hij had geen broer.	Zijn broer was Jakobus.
Hij was een groot profeet.	Hij was een visser.
Hij was niet een van Jezus' 12 discipelen.	Hij was een van Jezus' 12 discipelen.
Hij stierf voordat Christus naar het kruis ging. Herodes ¹ onthoofdde hem - zie Mattheüs 14.	Hij stierf als een oude man vele jaren nadat Christus naar het kruis ging.
Hij schreef geen boeken van de Bijbel.	Hij schreef 5 boeken van de Bijbel.

Omdat de auteur van het Evangelie naar Johannes nooit zijn naam noemt wanneer hij verwijst naar zichzelf in zijn boek, concluderen wij dat Johannes vermoedelijk de niet met name genoemde discipel bij Andreas is in Johannes 1:35-41. Johannes, die eens een discipel was van Johannes de Doper, heeft een gelijkaardige levensgeschiedenis als Andreas. Zie Les 2 over het leven van Andreas.

Het dichtst en het nauwst

In Les 3 leerden we dat Jezus een “binnenste kring” had die bestond uit drie mannen: Petrus, Jakobus en Johannes. Op bepaalde tijden mochten deze mannen de Heer vergezellen naar bepaalde plaatsen en het werd hen toegestaan dingen te doen die de andere negen discipelen niet toegestaan was. Van deze drie mannen leek Johannes zich het dichtst bij zijn Heer te houden. Van alle schapen van de Heer leek Johannes het nauwst betrokken te zijn bij de Grote Herder. We zeggen dit om de volgende redenen:

1. Johannes had de Heer erg lief en was zich sterk bewust hoeveel Zijn Redder hem liefhad. Telkens weer verwijst hij naar zichzelf als de “discipel die Jezus liefhad” (Johannes 13:23 en zie ook Johannes 19:26; 20:2; 21:7, 20, 24). De Herder houdt van al zijn schapen, maar niet alle schapen begrijpen of realiseren zich Zijn liefde ten volle. Jezus hield van Johannes, en JOHANNES WIST DIT EN GELOOFDE HET! Hoe staat het met u? Bent u overtuigd? Hoe weet u dat? Het is moeilijk in een nauwe betrekking met iemand te staan als u niet zeker bent dat deze persoon werkelijk van u houdt. Johannes was zeker! Hij kende de liefde van Christus en deze liefde bracht hem dichterbij

¹ Herodes Antipas, viervorst over Galiléa en Peréa: Lk 3:1, beval de onthoofding van Johannes de Doper: Mt 14:1-12. Zie een schema van de nieuwtestamentische regeerders hier: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/NT-regeerders.pdf>

nauwer bij Hem Die zijn ziel liefhad!

2. Welke discipel was het dichtst bij Jezus toen zij aanlagen aan tafel in de nacht voordat Jezus stierf aan het kruis (Johannes 13:23)? Alle discipelen bevonden zich rond de tafel, maar Johannes was het dichtst bij zijn Heer.
3. Toen Jezus aan het kruis hing, welke discipel was daar toen aan de voet van het kruis en dicht genoeg opdat Jezus tot hem kon spreken (Johannes 19:26)? Johannes.
4. Alhoewel ook beïnvloed door trots en ambitie, was Johannes graag dicht bij de Koning (Markus 10:35-37). Hij wilde vlak naast Jezus zitten (Markus 10:37)! Johannes hield nooit een afstand tussen hem en de Heer.
5. Johannes kreeg het voorrecht om de menselijke schrijver te zijn van vijf boeken van de Bijbel (en dat is meer dan enig andere van de 12 apostelen). Welke vijf boeken schreef Johannes? Het Johannesevangelie, 1 Johannes, 2 Johannes, 3 Johannes en Openbaring.
6. Johannes was erg gevoelig voor zijn Heer. Welke discipel was de eerste om de betekenis te begrijpen van het lege graf (Johannes 20:2-8)? Johannes². Welke discipel was de eerste om Jezus te herkennen (Johannes 21:1-7)? Johannes.

De Heer wil dat elke gelovige dichter en nauwer naar Hem toe groeit. Hoe kan een gelovige dichter tot God komen? Waarom lijkt God soms zo “ver weg”? Waarom is er soms een “afstand” tussen de gelovige en zijn Redder? Wat leren de volgende verzen u over nauwer tot God naderen? Zie Psalm 34:19; Psalm 119:150-151; Psalm 145:18; Jakobus 4:8.

Een vluchtige blik op de apostel Johannes

De Bijbel zegt niet heel veel over de apostel Johannes. We moeten van hem leren uit verschillende stukjes die we vinden in de evangeliën en in het boek Handelingen. In Lukas 9:49 zag Johannes iemand wat doen? Hij had iemand gezien die demonen uitdreef. In wiens Naam deed deze man dit? In Jezus' Naam. Trachtte Johannes en de anderen deze man te stoppen met wat hij deed? Ja. Waarom? Johannes zei: “omdat hij U niet samen met ons volgt”. Had Johannes gelijk met wat hij deed (Lukas 9:50)? Jezus zei: “Verbied het niet, want wie niet tegen ons is, die is voor ons”. Deze man was geen VIJAND (“tegen ons”) maar een BONDGENOOT (“voor ons”).

Velen hebben (in het verleden en vandaag) Johannes' vergissing gekopieerd. Zij denken: “Als hij niet behoort bij onze kring (of groep, of kerk) dan dient hij Christus niet”. Zij beelden zich in dat geen man een soldaat van Christus kan zijn als hij niet hetzelfde uniform draagt. Zij trachten iedere persoon te stoppen die Christus niet wil dienen **op hun manier**. Zij denken: “Als mensen ons niet volgen, in alle opzichten, hoe kunnen zij dan Christus volgen?”.

Voorbeeld: De kerk waar u toe behoort kan geassocieerd (deelgenoot) zijn met andere bijbelgelovige kerken. Er kunnen echter andere bijbelgelovige kerken zijn die geen deel uitmaken van jullie bijzondere associatie. Betekent dit dan dat zij Christus niet echt dienen? Nee. Een persoon mag niet veroordeeld worden omdat hij niet een kerk bezoekt die deel uitmaakt van uw associatie. Kan u denken aan andere voorbeelden over hoe mensen vandaag dezelfde fout kunnen maken als die welke Johannes maakte?

J.C.Ryle's commentaar op deze passage is erg gepast:

Onze Heer Jezus Christus geeft ons een waarschuwing tegen een onverdraagzame en bekrompen

---

² “Johannes was het eerst bij het graf. Hij bukte zich voorover en zag de doeken liggen, maar hij ging niet naar binnen. Petrus kwam achter hem aan en hij ging het graf binnen en zag de doeken liggen “en de zweetdoek die op zijn hoofd geweest was, niet bij de doeken, maar op een plaats afzonderlijk samengerold”. Toen ging Johannes ook naar binnen, en hij zag het en geloofde. Dit was een duidelijk en afdoend bewijs dat het lichaam van de Heer niet in haast weggenomen was door vrienden of door vijanden. Waarom zou een dief de moeite genomen hebben de doeken van het lichaam van de Heer te verwijderen? ... Het schijnt dat Petrus en Johannes tot op dit ogenblik niet de betekenis van de Schrift begrepen hadden, dat Christus moest opstaan na zijn lijden. Ook hadden zij de woorden van de Heer Zelf niet begrepen toen Hij deze belangrijke gebeurtenis had aangekondigd. Maar nu zagen zij het met eigen ogen, en we lezen van Johannes dat hij **geloofde**” (Gaebelein).

geest. We weten niet wie deze man was en waarom hij zich niet aansloot bij de discipelen, maar wat we wel weten is dat hij een goed werk deed in het uitwerpen van demonen en dat hij dit deed in de naam van Christus. En toch zegt Johannes: “wij hebben het hem verboden, omdat hij U niet samen met ons volgt”. Treffend was het antwoord dat de Heer meteen gaf: “Verbied het niet, want wie niet tegen ons is, die is voor ons”.

Duizenden, in elke periode van de kerkgeschiedenis hebben Johannes vergissing gekopieerd. Zij hebben zich ingespannen om elke mens te stoppen die niet op hun manier voor Christus wil werken. Zij hebben zich ingebeeld, in hun kleinzielige eigendunk, dat geen mens een soldaat van Christus kan zijn tenzij hij hun uniform draagt en in hun regiment vecht. Zij stonden klaar met te zeggen van elke christen die niet alles overeenkomstig hun ogen ziet: “Verbied hem! Verbied hem! want hij volgt niet met ons”.

De echte waarheid is dat wij al te snel zeggen: “wij zijn het volk, zo zal de wijsheid met ons sterven” (naar Job 12:2). We vergeten dat geen kerk op aarde het absolute monopolie van alle wijsheid heeft, en dat mensen over 't algemeen juist kunnen zijn zonder het met alles eens te zijn met ons. We moeten leren dankbaar zijn als zonde wordt tegengestaan en het Evangelie wordt verkondigd, en het rijk van de duivel wordt afgebrokkeld, alhoewel het werk niet precies gedaan wordt op dezelfde manier als we zouden wensen. We moeten trachten te geloven dat mensen trouwhartige volgelingen van Christus kunnen zijn, en toch om een of andere reden onkundig blijven om alle dingen te zien zoals wij ze zien. Boven alles moeten we God prijzen als er zielen worden gered en Christus wordt verheerlijkt - ongeacht wie de prediker mag zijn, en tot welke kerk hij behoort. Gelukkig zijn zij die met Paulus kunnen zeggen: “Maar wat dan nog? Toch wordt Christus op allerlei wijze verkondigd, of het nu als een voorwendsel is of in waarheid; en daarover verblijd ik mij, ja, zal ik mij ook verblijden” (Filippenzen 1:18), en met Mozes: “Zet u zich voor mij in? Och, of allen van het volk van de HEERE profeten waren, dat de HEERE Zijn Geest over hen gaf!” (Numeri 11:29).

[Genomen uit Ryle's Expository Thoughts on the Gospels, onder Lukas 9:49-50]

In Lukas 22:8 leren we dat Petrus en Johannes eropuit gezonden werden door Jezus om het Pascha gereed te maken (zie ook verzen 9-13). In Johannes 13:23-26 stelde Johannes de Heer een sleutelvraag. Johannes werkte nauw samen met Petrus en deze mannen worden vaak samen genoemd:

Johannes 20:1-10	Petrus en Johannes ontdekken de lege graftombe.
Johannes 21:18-23	Petrus en Johannes horen de Heer spreken over hun toekomst.
Handelingen 3:1-11	Petrus en Johannes zijn samen wanneer de lamme man genezen wordt.
Handelingen 4:1-22	Petrus en Johannes worden gearresteerd wegens hun Evangelieprediking.

De zoon van de donder werd de grote apostel der liefde

Zoals we gezien hebben in Les 3 werden Jakobus en Johannes door Jezus de “zonen van de donder” (Markus 3:17) genoemd. Deze mannen waren erg intolerant voor ieder die een vijand van hun Heer leek. Omdat zij de liefde van de Heer, zelfs voor Zijn vijanden, verkeerd begrepen (Lukas 9:56) wensten zij dat de vijanden van de Heer zouden doodgebliksemd worden (Lukas 9:51-55).

Jezus berispte Johannes en zei tot hem: “want de Zoon des mensen is niet gekomen om zielen van mensen te gronde te richten, maar om ze te behouden” (Lukas 9:56). Laten we eens naar Johannes' eigen geschriften kijken of hij zijn les heeft geleerd en nagaan of hij uiteindelijk de reden begreep van Jezus' komst in de wereld:

- ☞ Johannes 3:17 – Waartoe werd Christus gezonden? “Opdat de wereld door Hem behouden zou worden”.
- ☞ Johannes 12:47 – Waarom kwam Christus? “Om de wereld zalig te maken”.
- ☞ 1 Johannes 4:14 – Als wat zond de Vader de Zoon? “Als Zaligmaker van de wereld”.

Het kenmerk van een wijs mens is niet dat hij nooit fouten begaat, maar dat hij **LEERT UIT ZIJN FOUTEN!** Johannes leerde Jezus' les over liefde, en hij leerde die les heel goed!

De Zoon van de donder die zo klaarstond om bliksems te sturen naar ieder die het niet eens was met hem, werd een veranderd man door de genade van God. Johannes, de zoon van de donder, werd Johannes, de apostel der liefde. Als u eens door het boek 1 Johannes bladert, kunt u verzen vinden die spreken over het belangrijke onderwerp **LIEFDE** (Zie in het bijzonder hoofdstuk 4). Alleen al in 1 Johannes 4, de verzen: 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 17, 18, 19, 20, 21!

Als een mens veel **LIEFDE** heeft, dan moet hij ook kunnen **HATEN!** Als een mens **DE WAARHEID** liefheeft, dan moet hij **DWALING** haten. Johannes was een man van **LIEFDE**, maar hij was ook een gepaste **HATER!** Hij haatte alles wat vals is en alles wat verkeerd is. Hij zou geen seconde **DWALING** tolereren (zie 1 Johannes 4:1-6). Als het over goed en kwaad ging, dan verloor Johannes niets van zijn donder! De Bijbel zegt in Psalm 97:10: "U die de **HEERE** liefhebt, **haat** het kwade".

Volgens Irenaeus (een man die leefde in de 2de eeuw n.C.) was er eens een valse leraar met de naam Cerinthus. Op een dag zag de apostel Johannes Cerinthus in het openbaar bad en zei: "Laten we weggaan want Cerinthus, de vijand van de waarheid zit daar". We zijn niet zeker of Johannes dit inderdaad gezegd heeft, maar het herinnert ons eraan dat Johannes een man was die de waarheid waarlijk liefhad, en dat hij haatte wat tegen de waarheid was. Bent u een waarheidsliefhebber? Bent u een dwalinghater?

In Galaten 2:9 wordt Johannes genoemd door de apostel Paulus. Paulus beschrijft Jakobus (de broer van Jezus), Kefas (Petrus) en Johannes als dat zij "geacht werden **steunpilaren** te zijn". In een gebouw is niets belangrijker dan een kolom of pilaar. Vergelijk Richteren 16:29-30. Zonder de pilaren of kolommen zou een gebouw instorten! Dus was Johannes een **SLEUTELFIGUUR** in de vroege kerk. In Efeziërs 2:20 worden mannen als Petrus, Jakobus en Johannes als het **FUNDAMENT** aanzien. Het was door deze mannen dat God ons Zijn Woord gaf, de Bijbel, en er is geen groter fundament dan dit!

Johannes' latere leven

Johannes stierf ergens in het vroege deel van Keizer Trajanus' bestuur (vanaf 98 n.C.). Zover we weten was Johannes de enige van de 12 apostelen die niet als martelaar ter dood gebracht werd. Hij was waarschijnlijk geboren in 1 à 5 n.C. en als dit het geval is, leefde hij tot een hoge ouderdom van 95 à 100 jaar.

Alhoewel Johannes geen martelaar was leed hij vervolging voor Zijn Verlosser:

1. Zoals we gezien hebben werd hij samen met Petrus gearresteerd voor het prediken van het evangelie (Handelingen 4).
2. Hij werd opnieuw gearresteerd met de andere apostelen en geslagen (Handelingen 5:18, 40).
3. Er moeten nog andere vervolgingen geweest zijn waarover niet specifiek gesproken wordt (vergelijk Johannes 16:1-4, 33).
4. Eén traditie zegt dat Johannes gebonden gezonden werd naar Rome en onder het bevel van keizer Domitianus werd hij veroordeeld om in een ketel met kokende olie geworpen te worden. God werkte een wonder, en de olie deed hem niets. Of dit werkelijk zo gebeurd is kunnen we niet met zekerheid zeggen, maar we weten dat God Zijn apostelen beloofde te beschermen op verbazingwekkende manieren (Markus 16:18). Dit verhaal doet ons eraan herinneren dat een gelovige niet kan sterven voordat zijn werk gedaan is. God had voor Johannes nog werk te doen! Voor verdere informatie over de vervolging van de eerste eeuw verwijzen wij naar *Foxe's Book of Martyrs*. [Dit boek kan bij mij (mailtje) gratis verkregen worden (Word/PDF/HTM)].
5. Johannes werd op hoge leeftijd verbannen naar een klein eiland met de naam Patmos (Openbaring 1:9). Het is daar dat hij het boek Openbaring schreef.

Johannes was de laatste discipel die stierf. Wie was de eerste discipel die stierf (Handelingen 12:1-2)? De oudere broer, Jakobus, was de eerste om te sterven, en zijn jongere broer was de laatste om

te sterven. Dit moet ons eraan herinneren dat God een verschillend plan heeft voor elke gelovige. God had een plan voor Jakobus, en God had een plan voor Johannes. God heeft een uniek plan dat bijzonder past voor ieder individueel. In Johannes 21:18-22, leren we dat God verschillende plannen had voor Johannes en Petrus. Verwacht niet dat God met u op dezelfde manier handelt als met andere gelovigen. God kan bepaalde dingen laten gebeuren bij u die niet zullen gebeuren bij anderen. **GOD WEET WAT BEST IS VOOR IEDER PERSOON. VERTROUW HEM DAARIN; KIJK NIET NAAR ANDEREN (Johannes 21:21-22) en VOLG CHRISTUS!**

Bent u dankbaar voor het leven van Johannes de apostel? Welke lessen hebt u geleerd uit de studie van zijn leven? In welke opzichten was Johannes een goed voorbeeld om te volgen? In welke opzichten kunt u leren uit sommige fouten die Johannes maakte? Zijn er gelijkenissen tussen u en Johannes? Bent u zoals hij in bepaalde opzichten? Is hij zoals u in bepaalde opzichten?

Hoe doen de volgende woorden u denken aan Johannes?

**LIEFDE
HAAT
NAUWST
GETROUW
DONDER
AUTEUR
OUDE MAN**

---

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm